

Sygn. akt VIII U 1680/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2015 roku – nr (...) – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. F. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 20 stycznia 2015 roku. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że wnioskodawczyni nie prowadziła faktycznie działalności gospodarczej, a wpis do ewidencji działalności gospodarczej miał jedynie na celu umożliwienie jej skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

/decyzja – k. 15 – 17 akt ZUS/

W dniu 27 maja 2015 roku odwołanie od ww. decyzji wniosła J. K. w imieniu A. F., wnosząc o zmianę decyzji i podnosząc, że wnioskodawczyni faktycznie prowadziła działalność gospodarczą.

/odwołanie – k. 2 – 4 załączonych akt VIII U 1681/15/

W odpowiedzi na odwołanie J. K. z dnia 25 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 6 załączonych akt VIII U 1681/15/

W dniu 8 czerwca 2015 roku odwołanie od decyzji z dnia 24 kwietnia 2014 roku – nr (...) – wniosła A. F., wnosząc o jej zmianę i podnosząc, że faktycznie prowadziła działalność gospodarczą.

/odwołanie – k. 2 – 5/

W odpowiedzi na odwołanie A. F. z dnia 25 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 7/

Postanowieniem z dnia 11 maja 2016 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 1681/15, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygn. akt VIII U 1681/15 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt VIII U 1680/15 i postanowił dalej ją prowadzić pod sygn. akt VIII U 1680/15.

/postanowienie – k. 23 załączonych akt VIII U 1681/15/

W toku postępowania wnioskodawczyni poparła oba wniesione odwołania. Wnioskodawczyni wyjaśniła, że J. K. prowadząca biuro rachunkowe wniosła odwołanie na mocy udzielonego jej upoważnienia. Odwołanie wnioskodawczyni poparł ustanowiony w sprawie pełnomocnik – adw M. C., który podniósł, że J. K. była umocowana do występowania w sprawie jako pełnomocnik procesowy wnioskodawczyni na podstawie umowy zlecenia. Pełnomocnik ZUS wniósł o odrzucenie odwołania.

/stanowiska stron - e-protokół z dnia 18 stycznia 2016 roku – 00:00:46 – 00:06:56 – płyta – k. 36; e-protokół z dnia 11 maja 2016 roku – 00:04:41 – 00:07:23-płyta – k. 58; e-protokół z dnia 26 września 2016 roku – 00:02:18 – 00:07:13, 00:25:47 – 00:28:51 – płyta – k. 81/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2015 roku – nr (...) – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. F. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom:

emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 20 stycznia 2015 roku. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że wnioskodawczyni nie prowadziła faktycznie działalności gospodarczej, a wpis do ewidencji działalności gospodarczej miał jedynie na celu umożliwienie jej skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Decyzja zawierała pouczenie o prawie, terminie i sposobie wniesienia odwołania.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja – k. 15 – 17 akt ZUS/

Wnioskodawczyni otrzymała ww. decyzję w dniu 28 kwietnia 2015 roku.

/potwierdzenie odbioru – k. 18 – 18 verte akt ZUS/

J. K. na podstawie umowy zlecenia z dnia 20 października 2014 roku świadczyła usługi księgowe na rzecz A. F.. Zgodnie z § 14 umowy zleceniodawczyni udzieliła zleceniobiorcy pełnomocnictwa do reprezentowania jej przed organami podatkowymi oraz ZUS.

/okoliczność bezsporna, a nadto: zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 26 września 2016 roku – 00:24:16 – 00:24:38 w zw. z 00:07:13 – 00:20:55 – płyta – k.81 i e-protokół z dnia 18 stycznia 2016 roku – 00:01:01 – 00:09:08 – płyta – k. 36; umowa – k. 62 – 68/

W dniu 20 stycznia 2015 roku wnioskodawczyni udzieliła J. K. z Biura (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. upoważnienia do reprezentowania we wszelkich sprawach przed Urzędem Skarbowym, Urzędem Statystycznym, ZUS oraz innymi urzędami i Sądami, w tym do składania i podpisywania deklaracji, obliczania zaliczek oraz reprezentowania w trybie kontroli i wyjaśniania wszelkich spraw w ww. urzędach.

/okoliczność bezsporna, a nadto: upoważnienie – k. 12 załączonych akt VIII U 1681/15; zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 26 września 2016 roku – 00:24:16 – 00:24:38 w zw. z 00:07:13 – 00:20:55 – płyta – k.81 i e-protokół z dnia 18 stycznia 2016 roku – 00:01:01 – 00:09:08 – płyta – k. 36/

Wnioskodawczyni poleciła J. K., aby złożyła w jej imieniu odwołanie od decyzji z dnia 24 kwietnia 2014 roku.

/okoliczność bezsporna, a nadto: zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 26 września 2016 roku – 00:24:16 – 00:24:38 w zw. z 00:07:13 – 00:20:55 i w zw. z e-protokół z dnia 18 stycznia 2016 roku – 00:01:01 – 00:09:08 – płyta – k. 36/

W dniu 27 maja 2015 roku odwołanie od decyzji z dnia 24 kwietnia 2014 roku wniosła J. K. w imieniu A. F., wnosząc o jej zmianę i podnosząc, że wnioskodawczyni faktycznie prowadziła działalność gospodarczą.

/okoliczność bezsporna, a nadto: odwołanie – k. 2 – 4 załączonych akt VIII U 1681/15; zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 26 września 2016 roku – 00:24:16 – 00:24:38 w zw. z 00:07:13 – 00:20:55 i w zw. z e-protokół z dnia 18 stycznia 2016 roku – 00:01:01 – 00:09:08 – płyta – k. 36/

W dniu 8 czerwca 2015 roku odwołanie od decyzji z dnia 24 kwietnia 2014 roku – nr (...) – wniosła A. F., wnosząc o jej zmianę i podnosząc, że faktycznie prowadziła działalność gospodarczą.

/okoliczność bezsporna, a nadto: odwołanie – k. 2 – 5; zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 26 września 2016 roku – 00:24:16 – 00:24:38 w zw. z 00:07:13 – 00:20:55 i w zw. z e-protokół z dnia 18 stycznia 2016 roku – 00:01:01 – 00:09:08 – płyta – k. 36/

Oba odwołania miały jednakową treść. Tekst obu odwołań został sporządzony przez J. K. na polecenie wnioskodawczyni.

/okoliczności bezsporne, a nadto: /odwołanie – k. 2 – 4 załączonych akt VIII U 1681/15; odwołanie – k. 2 – 5; zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 26 września 2016 roku – 00:24:16 – 00:24:38 w zw. z 00:07:13 – 00:20:55 i w zw. z e-protokół z dnia 18 stycznia 2016 roku – 00:01:01 – 00:09:08 – płyta – k. 36/

Sąd postanowieniem z dnia 26 września 2016 roku odmówił dopuszczenia do udziału w sprawie J. K. w charakterze pełnomocnika wnioskodawczyni A. F..

/okoliczność bezsporna, a nadto: e-protokół z dnia 26 września 2016 roku – 00:21:18 – 00:23:33 – płyta – k. 81/

Powyższy stan faktyczny w przeważającej części nie był sporny pomiędzy stronami. Szczegółowych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o całokształt materiału dowodowego, tj. na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach ZUS, a także na podstawie zeznań wnioskodawczyni. Wiarygodność zgromadzonych dowodów, jak również ich treść nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw do podważania ich autentyczności.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków M. F., S. P. i B. R. zgłoszonych na okoliczność rzeczywistego prowadzenia przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej, gdyż wniosek taki należało uznać za bezprzedmiotowy w świetle uznania przez Sąd niedopuszczalności złożenia przez J. K. odwołania w imieniu wnioskodawczyni oraz złożenia przez wnioskodawczynię drugiego odwołania po terminie określonym w art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Wniesione odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. - nr (...) - z dnia 24 kwietnia 2015 roku podlegają odrzuceniu.

Zgodnie z art. 477⁹ § 1 i § 3 k.p.c. odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Z okoliczności rozpoznawanej sprawy wynika, że odwołanie z dnia 27 maja 2015 roku wniesione zostało przez osobę nieuprawnioną, tj. przez J. K..

Zgodnie z art. 87 k.p.c pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia. Pełnomocnikiem osoby prawnej lub przedsiębiorcy, w tym nieposiadającego osobowości prawnej, może być również pracownik tej jednostki albo jej organu nadrzędnego. Osoba prawna prowadząca, na podstawie odrębnych przepisów, obsługę prawną przedsiębiorcy, osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej może udzielić pełnomocnictwa procesowego - w imieniu podmiotu, którego obsługę prawną prowadzi - adwokatowi lub radcy prawnemu, jeżeli została do tego upoważniona przez ten podmiot. W sprawach o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka i o roszczenia alimentacyjne pełnomocnikiem może być również przedstawiciel właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacji społecznej, mającej na celu udzielanie pomocy rodzinie. W sprawach związanych

z prowadzeniem gospodarstwa rolnego pełnomocnikiem rolnika może być również przedstawiciel organizacji zrzeszającej rolników indywidualnych, której rolnik jest członkiem. W sprawach związanych z ochroną praw konsumentów pełnomocnikiem może być przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów.

W sprawach związanych z ochroną własności przemysłowej pełnomocnikiem twórcy projektu wynalazczego może być również przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należą sprawy popierania własności przemysłowej i udzielania pomocy twórcom projektów wynalazczych.

Jak wynika z analizy cytowanego przepisu, J. K., jako prowadząca na rzecz wnioskodawczyni obsługę księgową nie mogła być pełnomocnikiem w toczącej się przed sądem sprawie z odwołania od decyzji ZUS. Nie upoważniały jej do tego zawarta

z A. F. umowa zlecenia ani udzielone w dniu 20 stycznia 2015 roku pełnomocnictwo. Umocowanie do reprezentacji wnioskodawczyni przed organem rentowym nie rozciąga się bowiem na postępowania sądowe, które jest w tym zakresie ściśle unormowane przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

W wyniku nowelizacji § 1 art. 87 k.p.c., dokonanej art. 1 pkt 12 ustawy z 2 lipca

2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego i niektórych innych ustaw

(Dz. U. nr 72, poz. 1804) przyjęto, że pełnomocnikiem procesowym może być także osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia. Podkreślić należy jednak, że chodzi tylko o taki stosunek zlecenia, który ma charakter zlecenia stałego, nie doraźnego. Okoliczność ta jest warunkiem uznania, że

w imieniu strony działa osoba uprawniona do zastępstwa procesowego. Kodeks postępowania cywilnego nie określa kryteriów oceny danego stosunku zlecenia przez Sąd z punktu widzenia dyspozycji art. 87 § 1 k.p.c. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia

27 czerwca 2008 roku, wydanej w sprawie o sygn. akt III CZP 51/08 (Legalis nr 100982) okolicznością doniosłą przy ustanawianiu pełnomocnika nie jest to, czy zlecenie obejmowało zastępowanie zleceniodawcy przed sądem, lecz to, że potrzeba żądania rozstrzygnięcia przez sąd wiąże się lub wynika z okoliczności faktycznych objętych udzielonym uprzednio zleceniem (por. postanowienie SN z dnia 28 maja 2014 roku, wydane w sprawie o sygn. akt I CZ 27/14 (Legalis nr 1079926).

Jak wynika z ustawy zleceniobiorcy pozostający w stałym stosunku zlecenia mogą być pełnomocnikami, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia. W rozpoznawanej sprawie zlecenie obejmowało świadczenie usług księgowych, co nie ma związku z ustaleniem podlegania przez wnioskodawczynię dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Zwrotu ustawowego "przedmiot sprawy" nie można rozumieć inaczej niż podstawy faktycznej i żądania pozwu (wniosku) (tak też SN w uchwale z dnia 27 czerwca 2008 roku, wydanej w sprawie o sygn. akt III CZP 51/08 (Legalis nr 100982).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 28 lipca 2004 roku (sygn. akt III CZP 32/04), zgodnie z którym występowanie

w sprawie w charakterze pełnomocnika strony osoby, która z mocy przepisu pełnomocnikiem być nie może, oznacza brak należytego umocowania, co skutkuje nieważnością postępowania (art. 379 pkt 2 kpc). Uchybienie to nie może być usunięte w drodze zatwierdzenia przez stronę czynności dokonanych przez tę osobę (publ. OSNC 2006/1/2, LEX nr 112855).

W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się zatem, że brak należytego umocowania pełnomocnika poprzez udzielanie pełnomocnictwa osobie niemającej wymaganych przez przepisy kodeksu postępowania cywilnego kwalifikacji prawnych do bycia pełnomocnikiem strony, nie może być usunięta w drodze zatwierdzenia przez stronę czynności procesowych, dokonanych przez tę osobę jako pełnomocnika (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 7 lutego 2006 roku, sygn. akt III AUa 912/05, publ. Apel.-W-wa 2006/2/9, OSA 2006/7/22).

Kolejne odwołanie z dnia 8 czerwca 2015 roku, podpisane już przez A. M.

– F. wniesione zostało zaś po upływie miesięcznego terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c., który upłynął z dniem 28 maja 2015 roku.

W postępowaniu odrębnym, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, nie prowadzi się postępowania o przywrócenie terminu w odniesieniu do odwołania, czyli pisma wszczynającego postępowanie. Sąd dokonuje oceny, czy przekroczenie terminu było nadmierne oraz czy nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Sąd może potraktować spóźnione odwołanie tak, jakby zostało wniesione w terminie, pod warunkiem jednoczesnego spełnienia obu przesłanek: przekroczenie terminu nie może być nadmierne, zaś jego przyczyna musi być niezależna od odwołującego się (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 marca 2006 r., sygn.. akt III UK 168/05, Legalis nr 179355).

W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że termin do wniesienia odwołania upłynął z dniem 28 maja 2015 roku. Jednocześnie wnioskodawczynie nie wskazała żadnych zdarzeń usprawiedliwiających przekroczenie terminu. Oczywistym jest, że skoro wnioskodawczynie powierzyła sporządzenie odwołania J. K. znała treść decyzji i wiedziała że termin do jej zaskarżenia jest ograniczony. Wnioskodawczynie tłumaczy się przekonaniem, że J. K. jako osoba umocowana do reprezentowania jej m. in. przed organami ZUS, mogła występować w jej imieniu również przed Sądem. Przekonanie to było bezpodstawne i nie znajduje żadnego usprawiedliwienia, tym bardziej, że wnioskodawczynie podnosi, że jest osobą prowadzącą działalność gospodarczą.

Wnioskodawczynie mogła samodzielnie wnieść odwołanie w terminie. Nie ma zatem żadnych podstaw do przyjęcia, że niewniesienie odwołania w ustawowym terminie wynikało z przyczyn niezależnych od odwołującej się,

Podkreślenia wymaga przy tym, że A. F. o prawie, sposobie i terminie wniesienia odwołania do Sądu została prawidłowo pouczona.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. odrzucił odwołania, orzekając jak w sentencji postanowienia.

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczynie.

Dnia 27 października 2016 roku

M.U.